

Съюзнитѣ и Сдружени Правителства отъ една страна, и Българското Правителство отъ друга страна, се задължаватъ освенъ това да си доставатъ взаимно:

1.-пълния списъкъ на починалитѣ съ всички потрѣбни сведения за установяване на тѣхната самоличность;

2.-всички данни върху броя и мѣстонахождението на гробоветѣ на всички починали, заровени безъ установяване на тѣхната самоличность.

ЧАСТЬ VI.

Санкции⁸⁰⁾

⁸⁰⁾ 1. Отстъпвайки отъ досегашнитѣ принципи на Международното Право и тѣзи на частното и публичното, съ ч. VI-а, победителитѣ създаватъ нова система. Всички принадлежащи на армията лица и изобщо всички поданици на една държава (чиновници или частни лица), провинени въ деяния противни на законитѣ и обичаитѣ за войната, било въ театъра на военнитѣ действия, или въ окупиранитѣ и завзети места, ще се сждятъ отъ сждилищата на държавата на пострадалия. Нещо повече. Тая система въ Версайския Договоръ (чл. 227 и след.) е разширена, засѣгвайки дори отговорността на държавния глава¹⁾ чието сждане се иска:

„Съюз. Сдр. Сили обвиняватъ публично (met en accusation publique) Вилхелмъ II Хохенцолернъ, бившъ императоръ на Германия, въ най-тежкото нарушение на международната нравственостъ и свещенната сила на договоритѣ (ofense suprême contre la morale internationale et l'autorité sacrée des traités).

Холандия, както е известно, въ 1920 год. отказа да предаде ексъ-Кайзера чиято отговорность намираше чисто политическа.²⁾ Въ нотата на Съюз. и Сдр. Сили, съ която се искаше екстрадицията се казваше, че провинението на бившия държавенъ глава се отнася до международната висша политика: „d'un acte de hote politique international... la politique et l'action personnelles de l'homme que les Puissance réclament pour le juger ont coûté la vie à près de 10 millions d'hommes“! . . .

Холандското правителство намери, че за него не е задължение отъ международенъ характеръ искането да се присъедини къмъ акта на „висша международна политика“ на Силитѣ.

Но това е само едната страна на въпроса, по-скоро тая, свързана съ положението целеше да създаде нова практика въ отношенията помежду държавитѣ по материята за екстрадицията. Последното твърде малко ни интересува въ случая.

По важно е да се види до колко е правомѣрно отъ гледище на международното право искането, намерило мѣсто въ отдѣла Санкции — да се сждятъ провиненитѣ органи на една държава отъ друга, независимо отъ тѣхното положение и функции на власть, които сж тѣ осществявали, било като органи на държавата въ нейнитѣ

¹⁾ Въ рапорта на Комисията по установяване отговорността, представенъ на 28. III. 1918 год. на предварителната конференция по изработване проектодоговоритѣ се искаше сждането на всички въпронени лица, независимо отъ положението и ранга имъ — включително и държавнитѣ глави (y compris les Chefs d'Etat). Представителя на Япония протестира енергично. Сжщо представителя на Америка. Последниятъ, бидейки противъ израза „y compris les Chefs d'Etat“ предложи да се впише: „Ces observations ne s'appliquent pas au Chef d'Etat qui a abdiqué ou a été rejeté „repudied“ par son peuple. — American journal of international law 1920, стр. 117, 152, 135 и 92. Американската доктрина намираше, че правото на имунитетъ покрива отговорността на абдикиралитѣ държавни глави.

²⁾ „il ne pouvait reconnaître comme un devoir international de s'associer à l'acte de haute politique internationale des Puissance.“ Note du 24 janvier 1920.

Les Gouvernements alliés et associés d'une part et le Gouvernement bulgare d'autre part s'engagent en outre à se fournir réciproquement:

1°-La liste complète des décédés avec tous renseignements utiles à leur identification ;

2°-Toutes indications sur le nombre et l'emplacement des tombes de tous les morts enterrés sans identification.

PARTIE VI.

Sanctions